

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Фармакотерапія за професійним спрямуванням»

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компотнент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 3

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
клінічної фармакології та
внутрішньої медицини
Протокол від
‘26’ серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф.Князькова І.І.

(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем професійної
підготовки дисциплін
терапевтичного профілю
Протокол від
‘28’ серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

проф. Кравчун П.Г.

(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Князькова Ірина Іванівна – завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, д. мед. н., професорка
2. Біловол Олександр Миколайович – академік НАМН України, професор кафедри, д. мед. н., професор
3. Дунаєва Інна Павлівна – к.мед.н., доцентка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Князькова Ірина Іванівна , д. мед. н., професорка, завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	<p>Освітня кваліфікація (доктор медичних наук, 14.01.11 - кардіологія,, досвід професійної діяльності 30 років за фахом «Терапія» - 12 років – лікар-консультант</p> <p>відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «НІТ ім..Л.Т.Малої НАМН України», 18 років лікар-консультант поліклініки та відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «НІТ ім..Л.Т.Малої НАМН України»), 37 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років)</p> <p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>ХНМУ, посвідчення, тема «Актуальні питання внутрішньої медицини», 26.09.2023, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації), НМУ ім. О.О. Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря", 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), ХНМУ, посвідчення, тема «Освітні інновації», 1.04.2024 р, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації).</p> <p>Сайт університету https://knmu.edu.ua/ ORCID - https://orcid.org/.0000-0002-0420-8197 Scopus: 57193637258 http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=57193637258&partnerID=MN8TOARS , Publons Web of Science - Web of Science https://www.webofscience.com/wos/author/record/2090275</p>
Контактний телефон	+38-098-42-77-329
Корпоративна пошта викладача	ii.kniazkova@ knmu.edu.ua
Консультації	середа 12.30-14.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Біловол Олександр Миколайович , академік НАМН України, д.мед.н., професор кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	<p>Освітня кваліфікація (доктор медичних наук, 14.01.11 - кардіологія, досвід професійної діяльності 30 років за фахом «Терапія»; в теперішній час - лікар-консультант поліклініки та відділення реанімації та інтенсивної терапії ДУ «НІТ ім.Л.Т.Малої НАМН України»), 31 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років)</p> <p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>ХНМУ, посвідчення, тема «Актуальні питання внутрішньої медицини», 26.09.2023, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації), НМУ ім. О.О.Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря", 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), ХНМУ, посвідчення, тема «Освітні інновації», 1.04.2024 р., кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації). ХНМУ, посвідчення, тема «Актуальні питання внутрішньої медицини», 26.09.2023, кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації), НМУ ім. О.О. Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря", 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), ХНМУ, посвідчення, тема «Освітні інновації», 1.04.2024 р., кількість навчальних кредитів 2,6 (78 годин) підвищення кваліфікації).</p> <p>Сайт університету: https://knmu.edu.ua/</p> <p>ORCID https://orcid.org/0000-0002-7003-4551 Scopus ID: 21638611000</p> <p>Publons Web of Science https://www.webofscience.com/wos/author/record/2095552</p>
Контактний телефон	057-720-20-24
Корпоративна пошта викладача	om.,bilovol@ knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Понеділок 11.30-13.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Дунаєва Інна Павлівна , к.мед.н., доцент кафедри кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Підвищення кваліфікації: НМУ ім. О.О.Богомольця, посвідчення, «Клінічна фармакологія у практиці лікаря», 02.02.2024 р., кількість навчальних годин 50, підвищення кваліфікації), Сайт університету: https://knmu.edu.ua/
Контактний телефон	0972540213
Корпоративна пошта викладача	ip.dunaieva@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно графіку консультацій кафедри
Локація (очні)	Ауд. кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Фармакотерапія за професійним спрямуванням» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Опис освітнього компоненту (анотація). Курс з фармакотерапії за професійним спрямуванням призначений для здобувачів 3 курсу, першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227

«Фізична терапія, ерготерапія». Протягом курсу проводяться практичні заняття, що охоплюють широкий спектр важливих медичних проблем. Фармакотерапія (за професійним спрямуванням) включає вивчення групової належності лікарських засобів, їх основних механізмів дії, особливостей їх фармакокінетики, фармакодинаміки, проявів побічної дії та симптомів передозування, головних показань до призначення і взаємодію з іншими лікарськими засобами при окремих захворюваннях. Знання фармакотерапії базується як на експериментальних даних і теоретичних положеннях фармакології та інших медико-біологічних наук, так і на фактичному матеріалі клінічних освітніх компонентів.

Предметом вивчення освітнього компоненту є лікарські засоби та їх взаємозв'язки з організмом людини при проведенні фізичної терапії та ерготерапії.

Міждисциплінарні зв'язки: фармакотерапія за професійним спрямуванням як освітній компонент ґрунтується на вивченні здобувачами вищої освіти нормальної фізіології людини та патологічної фізіології, біологічної хімії нормальної та рухової активності, основи загальної патології, долікарської медичної допомоги, пропедевтики внутрішньої медицини, виробничої практики (клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної систем), неврології та нейрохірургії (за професійним спрямуванням), травматології та ортопедії (за професійним спрямуванням) та інтегрується з цими освітніми компонентами

Пререквізити. Вивчення освітнього компоненту передбачає попереднє засвоєння кредитів з нормальної фізіології людини та патологічної фізіології, біологічної хімії нормальної та рухової активності, основ загальної патології, пропедевтики внутрішньої медицини, виробничої практики (клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної систем)

Постреквізити. Разом з освітнім компонентом повинні вивчатися долікарська медична допомога, неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням), травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням) та інтегрується з цими освітніми компонентами.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5331>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ.

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Фармакотерапія

за професійним спрямуванням» є підготовка спеціаліста з достатнім обсягом теоретичних знань і практичних навичок для збору медикаментозного анамнезу, проведення максимально раціональної медикаментозної терапії у конкретного хворого, який володіє методологією індивідуального підбору ефективних та безпечних препаратів на підставі фармакокінетики, фармакодинаміки, можливих виявів побічної дії, особливостей перебігу захворювання, віку хворого, оптимальних лікарських форм, складання раціональних комбінацій ліків, програма орієнтована на отримання знань про групову належність лікарських засобів, їх основних механізмів дії, особливостей їх фармакокінетики, фармакодинаміки, проявів побічної дії та симптомів передозування, головних показань до призначення і взаємодію з іншими лікарськими засобами, формування навичок з розробки стратегії і тактики лікування захворювання у конкретного хворого і здійснення динамічного контролю ефективності та безпечності медикаментозної терапії.

1.2. Основним завданням вивчення освітнього компоненту

«Фармакотерапія за професійним спрямуванням» є:

- формування цілісної системи теоретичних основ клінічної фармакології;
- вивчення й оцінка фармакодинамічних і фармакокінетичних параметрів лікарських засобів, факторів, що сприяють їх зміні;
- збір медикаментозного анамнезу;
- освоєння загальної методології вибору оптимального лікарського препарату, його дози, шляху і режиму введення у конкретного хворого для ефективної і безпечної лікарської терапії з урахуванням функціонального стану хворого;
- освоєння принципів сумісності і несумісності лікарських препаратів при проведенні комплексної лікарської терапії різних захворювань;
- вивчення факторів, що підвищують ризик розвитку побічної дії лікарських засобів та їх комбінацій;
- придбання навичок передбачення, профілактики та лікування побічної дії лікарських засобів;
- освоєння методів і критеріїв оцінки ефективності і безпеки застосування конкретних ЛП при комплексній лікарській терапії різних захворювань;
- освоєння основних принципів і закономірностей підвищення ефективності і безпеки застосування різних лікарських препаратів у конкретних хворих;
- освоєння основних принципів медичної деонтології, етичних правил поведінки;

- придбання навичок проведення аналізу і корекції лікарських призначень;

- освоєння навичок одержання, аналізу і передачі інформації про фармакологічні властивості лікарських препаратів;

Освітній компонент належить до вибіркових освітніх компонентів.

Формат освітнього компоненту – змішаний.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегр

альна:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого- педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

1.1.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела

інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 07. Тракувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.1.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим, здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки (курс):	
		3-й	-й
		Семестр	
		5-й або 6-й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних –44 самостійної роботи здобувача –46	Освітній ступінь: перший бакалаврський рівень. ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	0 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		44 год.	год.
		Лабораторні	
		0 год.	год.
		46 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид підсумковою контролю: Залік	
Самостійна робота			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції не передбачені програмою

2.2.2 Семінарські заняття не передбачені програмою

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Предмет і завдання клінічної фармакології для спеціалістів-реабітологів. Фармакологічні властивості лікарських засобів. Дозування та шляхи введення лікарських засобів. Основи лікарської взаємодії, види побічної дії.	4	лекція, кейс-метод, презентація, відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль, усне опитування, Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
2.	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що використовуються при проведенні медичної реабілітації у пацієнтів з артеріальною гіпертензією, ішемічною хворобою серця. Оцінка функціонального стану життєдіяльності пацієнтів із захворюваннями серцево-судинної системи. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на артеріальний тиск та частоту серцевих скорочень, та урахування цих показників при реабілітації.	4	лекція, кейс-метод, презентація, відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль, усне опитування, Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему

3.	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що використовуються при захворюваннях суглобів, їх фармакологічні властивості. Клініко-фармакологічна характеристика нестероїдних протизапальних засобів. Переваги різних шляхів введення в процесі реабілітації. Оцінка больового синдрому у пацієнтів з захворюваннями суглобів, які приймають відповідно захворюванню терапію та проводиться реабілітація.	4	лекція, кейс-метод, презентація, відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль, усне опитування, Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
----	---	---	--	--

4.	Клініко-фармакологічна характеристика опіатів. Показання, шляхи призначення. Оцінка ефективності та моніторинг добової дії.	4	лекція, кейс-метод, презентація, відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль, усне опитування, Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
5.	Клініко-фармакологічна характеристика антисептичних лікарських засобів. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що використовуються при бронхіальній астмі та ХОЗЛ, їх фармакологічні властивості. Показання, Протипоказання. Оцінка ефективності терапії при проведенні реабілітації у пацієнтів з захворюваннями суглобів, які приймають відповідно захворюванню терапію та проводиться реабілітація.	4	лекція, кейс-метод, презентація, відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль, усне опитування, Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему

6.	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що використовуються у пацієнтів з патологією органів травлення в процесі реабілітації Показання, Протипоказання. Оцінка ефективності терапії при проведенні реабілітації у пацієнтів з захворюваннями суглобів, які приймають відповідно захворюванню терапію та проводиться реабілітація	4	лекція, кейс-метод, презентація,	Тестовий контроль, усне опитування,
	проведенні реабілітації у пацієнтів з захворюваннями суглобів, які приймають відповідно захворюванню терапію та проводиться реабілітація			
7.	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що використовуються у пацієнтів з порушеннями обміну речовин в процесі реабілітації Показання, Протипоказання. Оцінка ефективності терапії при проведенні реабілітації у пацієнтів з порушеннями обміну речовин	4	відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
8.	Клінічна фармакологія лікарських засобів, що використовуються для лікування остеопорозу. Взаємодія ЛЗ, побічна дія. Протипоказання та особливості застосування у пацієнтів з коморбідною патологією	4	відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему

9.	Клініко-фармакологічна характеристика антигістамінних лікарських засобів. Взаємодія ЛЗ, побічна дія. Особливості застосування при вагітності та лактації. Протипоказання та особливості застосування.	4	відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
10.	Клініко-фармакологічна характеристика вітамінних препаратів, макро- та мікроелементів. Показання, дозування, оцінка ефективності.	4	відеофільми, дискусія, відеороліки, демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
11.	Особливості використання медикаментозної терапії при	4	відеофільми, дискусія, відеороліки,	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
	Невідкладних станах. Підсумковий контроль. Залік.		демонстрація, розповідь-пояснення, бесіда	
	Разом	44		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачені програмою

2.2.5. Самостійна робота

	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Особливості використання медикаментозної терапії при анемії. Протиблювотні, антидіарейні препарати. Лікування запору.	8	відеофільми, відеороліки, робота з інтернет ресурсами, робота з літераурою	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
2.	Особливості використання медикаментозної терапії при коморбідних станах (ЦД, анемії, гіпертонічна хвороба, фібриляція передсердь та ін.)	8	відеофільми, відеороліки, робота з інтернет ресурсами, робота з літераурою	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему

3.	Особливості використання медикаментозної терапії при гіпертонічному кризі.	10	відеофільми, дискусія, відеороліки, робота з інтернет ресурсами, робота з літераурою	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
.	Особливості використання медикаментозної терапії при нападі стенокардії.	10	відеофільми, відеороліки, робота з інтернет ресурсами, робота з літераурою	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
5.	Особливості використання медикаментозної терапії при нападі бронхіальної астми.	10	відеофільми, відеороліки, робота з інтернет ресурсами, робота з літераурою	Творчі завдання, доповідь, виступ на задану тему
	Разом	46		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання освітнього компоненту здобувачів освіти ХНМУ (табл.2,3)

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127

4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2 Питання до заліку:

1. Клінічна фармакодинаміка, визначення, місце і роль у виборі фармакотерапії.
2. Клінічна фармакокінетика, визначення, основні поняття, роль у виборі фармакотерапії.
3. Групи препаратів, що відносяться до антиангінальних та антиішемічних ЛЗ.
4. Механізм дії, фармакологічні ефекти, показання та протипоказання допризначення нітратів.

5. Механізм дії, фармакологічні ефекти, показання та протипоказання допризначення бета-адреноблокаторів.
6. Механізм дії, фармакологічні ефекти, показання та протипоказання допризначення блокаторів кальцієвих каналів.
7. Класифікація блокаторів кальцієвих каналів. Особливості застосування. Дозування.
8. Класифікація бета-адреноблокаторів. Особливості застосування. Дозування. Антиагрегантні препарати. Класифікація. Механізми дії. Способи дозування.
9. Тромболітичні засоби. Показання та протипоказання до тромболізу. Схеми призначення.
10. Антикоагулянти. Класифікація. Механізми дії. Побічні явища. 17. Принципи вибору ЛЗ для лікування нападу стенокардії, гострого інфаркту міокарда. 18. Класифікація антигіпертензивних ЛЗ.
11. Диференційований підхід до призначення антигіпертензивної терапії при наявності супутніх захворювань (цукровий діабет, бронхіальна астма, вагітність, похилий вік, феохромоцитома та ін.).
12. Механізм антигіпертензивної дії, побічні явища при призначенні блокаторів кальцієвих каналів. Принципи дозування.
13. Механізм антигіпертензивної дії, побічні явища при призначенні бета-адреноблокаторів. Принципи дозування.
14. Механізм антигіпертензивної дії, фармакологічні ефекти, показання та протипоказання, побічні явища при призначенні інгібіторів ангіотензинперетворюючого ферменту. Принципи дозування.
15. Механізм антигіпертензивної дії, фармакологічні ефекти, показання та протипоказання, побічні явища при призначенні антагоністів рецепторів ангіотензину II. Принципи дозування.
16. Принципи комбінованого застосування антигіпертензивних ЛЗ.
17. Диференційований вибір ЛЗ для лікування гіпертензивних кризів.
18. Класифікація антиаритмічних ЛЗ.
19. Диференційований підхід до призначення антиаритмічних ЛЗ. 28. Класифікація серцевих глікозидів. Принципи дозування. Кардіальні та некардіальні ефекти серцевих глікозидів. Показання до призначення.
20. Диференційований вибір ЛЗ для лікування кардіальної астми, набряку легенів.
21. Неглікозидні позитивні інотропні ЛЗ. Показання до призначення.
22. Класифікація діуретичних ЛЗ.
23. Механізм дії, фармакокінетика та фармакодинаміка, показання та протипоказання до призначення петльових діуретиків.
24. Механізм дії, фармакокінетика та фармакодинаміка, показання та протипоказання до призначення тіазидних та тіазидоподібних діуретиків. Принципи дозування.
25. Механізм дії та фармакологічні ефекти калійзберігаючих діуретиків. Показання та протипоказання до застосування. Режим дозування.
26. Диференційований підхід до вибору діуретичного препарату в залежності від наявності супутніх захворювань (вплив на ліпідний та

- вуглеводний обмін). 37. Класифікація ЛЗ, що впливають на бронхіальну прохідність.
27. Механізм дії, фармакокінетика, показання та протипоказання до призначення бета-2-агоністів короткої дії. Принципи дозування.
28. Механізм дії, фармакокінетика, показання та протипоказання до призначення бета-2-агоністів тривалої дії. Принципи дозування.
29. Метилксантини, механізм дії, фармакологічні ефекти, побічні явища. Принципи дозування.
30. Глюкокортикостероїди. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Переваги застосування інгаляційних глюкокортикоїдів. Режими дозування.
31. Побічні явища, які зустрічаються при тривалому застосуванні глюкокортикостероїдів.
32. Муколітичні лікарські засоби. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Режими дозування.
33. Взаємодія лікарських засобів. Види. Клінічні приклади.
34. Види побічних ефектів при застосуванні лікарських засобів.
35. Клініко-фармакологічна класифікація нестероїдних протизапальних ЛЗ.
36. Механізм дії, фармакологічні ефекти нестероїдних протизапальних ЛЗ.
37. Показання та протипоказання. Побічні явища при застосуванні нестероїдних протизапальних ЛЗ, їх профілактика та лікування.
38. Сучасні принципи вибору протимікробних ЛЗ.
39. Небажані ефекти антибактеріальної терапії, їх профілактика та лікування.
40. Клініко-фармакологічна характеристика ЛЗ, що пригнічують моторно-евакуаторну функцію ШКТ. Принципи дозування.
41. Лікарські засоби зі спазмолітичною активністю, механізми дії, фармакологічні властивості, показання та протипоказання до застосування, принципи застосування.
42. Класифікація ЛЗ з антисекреторною активністю.
43. Клініко-фармакологічна характеристика інгібіторів протонної помпи. Принципи дозування.
44. Клініко-фармакологічна характеристика H₂-блокаторів гістамінових рецепторів. Принципи дозування.
45. Клініко-фармакологічна М-холіноблокаторів. Принципи дозування.
46. Антациди. Класифікація, фармакокінетика та фармакодинаміка. Принципи клінічного застосування та дозування.
47. Гастроцитопротектори. Класифікація, фармакокінетика та фармакодинаміка, принципи дозування.
48. Гепатопротектори. Класифікація. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Показання та протипоказання до призначення. Принципи дозування.
49. Холеретики та холекінетики. Клініко-фармакологічні особливості. Показання та протипоказання до призначення. Принципи дозування.
50. Поліферментні засоби замісної терапії. Фармакологічні особливості. Показання до застосування. Побічні явища.

Принципи дозування.

51. Антиферментні засоби. Класифікація. Фармакологічні особливості. Показання до застосування. Принципи дозування.

52. Класифікація, механізм дії, фармакокінетика, показання та протипоказання до призначення, побічні ефекти протиалергічних ЛЗ. Принципи дозування.

3.3 Контрольні питання

1. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіпертонічному кризі

2. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності.

3. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при синдромі гострої крововтрати, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах.

4. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при зупинці серця.

5. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при колапсі.

6. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гострих порушеннях серцевого ритму.

7. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіпоглікемії.

8. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіперглікемічних станах.

9. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при невідкладних станах у гастроентерології.

10. Класифікація, механізми дії та покази до застосування антибактеріальних препаратів основних груп. Ускладнення антибактеріальної терапії.

11. Особливості застосування препаратів, що впливають на гемостаз в контексті лікування травм, кровотеч, передопераційної та пост операційної підготовки

12. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при зупинці серця

13. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при колапсі

14. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гострих порушеннях серцевого ритму

15. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіпоглікемії.

16. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіперглікемічних станах

17. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при невідкладних станах у гастроентерології

18. Класифікація, механізми дії та покази до застосування антибактеріальних препаратів основних груп

19. Ускладнення антибактеріальної терапії

20. Особливості застосування препаратів, що впливають на гемостаз в контексті лікування травм, кровотеч, передопераційної та пост операційної підготовки.

21. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при зупинці серця

22. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при колапсі

23. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гострих порушеннях серцевого ритму

24. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіпоглікемії.

25. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при гіперглікемічних станах

26. Етіологія, патогенез, ускладнення та невідкладна допомога при невідкладних станах у гастроентерології

27. Класифікація, механізми дії та покази до застосування антибактеріальних препаратів основних груп

28. Ускладнення антибактеріальної терапії

29. Особливості застосування препаратів, що впливають на гемостаз в контексті лікування травм, кровотеч, передопераційної та пост операційної підготовки.

Перелік лікарських засобів, що виносяться на підсумкове заняття з фармакотерапії за професійним спрямуванням.

Блокатори кальцієвих каналів

Амлодипін	Amlodipine	Табл. по 5 і 10 мг
Ніфедипін	Nifedipine	Табл. по 10 мг

Верапаміл	Verapamil	Табл. по 40 і 80 мг; розчин для ін. (1 мл – 2,5 мг)
Ділтiazем	Diltiazem	Табл. по 60 і 90 мг

Блокатори адренергічних рецепторів (альфа- і бета)

Бісопролол	Bisoprolol	Табл. по 5 і 10 мг
Метопролол	Metoprolol	Табл. по 50 і 100 мг
Небіволол	Nebivolol	Табл. по 5 мг
Карведілол	Carvedilol	Табл. по 12,5 і 25 мг

Лабеталол	Labetalol	Табл. по 100 і 200 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Доксазозін	Doxazosin	Табл. по 2, 4 і 8 мг

Інгібітори АПФ

Каптоприл	Captopril	Табл. по 25 і 50 мг
Еналаприл	Enalapril	Табл. по 5, 10 мг; розчин для ін. (1 мл – 1,25 мг)
Лізіноприл	Lisinopril	Табл. по 10 і 20 мг
Периндоприл	Perindopril	Табл. по 4 мг
Раміприл	Ramipril	Капс. по 2,5 і 5 мг

Антагоністи рецепторів ангіотензину-II

Валсартан	Valsartan	Капс. по 80 і 160 мг
Кандесартан	Candesartan	Табл. по 4, 8 і 16 мг
Лозартан	Losartan	Табл. по 50 мг
Телмісартан	Telmisartan	Табл. по 40 і 80 мг

Комбіновані антигіпертензивні ЛЗ

Еналаприл/гідрохлортіазид	Enalapril/Hydrochlorothiazide	Табл. 10/25 мг
Лізіноприл/гідрохлортіазид	Lisinopril/Hydrochlorothiazide	Табл. 10/12,5 мг
Лізіноприл/амлодипін	Lisinopril/Amlodipine	Табл. 10/5 мг

Центральні симпатолітики

Альфа-метилдофа	Alpha-methyldopa	Табл. по 250 мг
Клонідин	Clonidine	Табл. по 75 і 100 мкг; розчин для ін. (1 мл – 150 мкг)

Нітрати і сидноніміни

Ізосорбіда 5-мононітрат	Isosorbide 5-mononitrate	Табл. по 10, 20 і 40 мг
-------------------------	--------------------------	-------------------------

Ізосорбіда динітрат	Isosorbide dinitrate	Табл. по 20 і 40 мг; розчин для ін. (1 мл – 1 мг)
Нітрогліцерин	Nitroglycerin	Табл. по 500 мкг; розчин для ін. (1 мл – 5 мг)
Молсидомін	Molsidomine	Табл. по 2 і 4 мг

Блокатори f-каналів

Івабрадін	Ivabradine	Табл. по 5 і 7,5 мг
-----------	------------	---------------------

Антиаритмічні ЛЗ

Аміодарон	Amiodarone	Табл. по 200 мг; розчин для ін. (1 амп. – 150 мг)
Етацизін	Aethacizinum	Табл. по 50 мг
Лідокаїн	Lidocaine	Розчин для ін. (1 мл – 10, 20, 40 або 100 мг)
Пропафенон	Propafenone	Табл. по 150 і 300 мг; розчин для ін. (1 мл – 3,5 мг)
Прокаїнамід	Procainamide	Табл. по 250 мкг; розчин для ін. (1 мл – 100 мг)
Соталол	Sotalol	Табл. по 80 і 160 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)

Серцеві глікозиди та неглікозидні кардіотонічні ЛЗ

Дігоксин	Digoxin	Табл. по 100 і 250 мкг; розчин для ін. (1 мл – 125 мкг)
Корглікон	Corgliconum	Розчин для ін. (1 мл- 600 мкг)
Добутамін	Dobutamine	Суха речовина для ін. (1 амп. – 250 мг)
Допамін	Dopamine	Розчин для ін. (1 мл- 5 мг)

Сечогінні ЛЗ

Гідрохлортіазид	Hydrochlorothiazide	Табл. по 25, 50 і 100 мг
-----------------	---------------------	--------------------------

Індапамід	Indapamidum	Табл. по 1,5 і 2,5 мг
Спіронолактон	Spiroinolactone	Табл. по 25, 50 і 100 мг
Торасемід	Torasemide	Табл. по 10, 20, 50 і 100 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Фуросемід	Furosemide	Табл. по 40 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Модуретик	Moduretic	Табл. 5/50 мг
Манітол	Mannitol	Розчин для в/в введення (1 мл-150 мг)
Гідрохлортіазид	Hydrochlorothiazide	Табл. по 25, 50 і 100 мг
Індапамід	Indapamidum	Табл. по 1,5 і 2,5 мг
Спіронолактон	Spiroinolactone	Табл. по 25, 50 і 100 мг
Торасемід	Torasemide	Табл. по 10, 20, 50 і 100 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Фуросемід	Furosemide	Табл. по 40 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Модуретик	Moduretic	Табл. 5/50 мг
Манітол	Mannitol	Розчин для в/в введення (1 мл-150 мг)

Протиалергійні ЛЗ

Кетотифен	Ketotifen	Табл. по 1 мг
Кромолін натрію	Cromolin sodium	Капс. по 100 мг
Діфенгідрамін	Diphenhydramine	Табл. по 20 і 50 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Клемастин	Clemastine	Табл. по 1 мг; розчин для ін. (1 мл – 1 мг)
Лоратадин	Loratadine	Табл. по 10 мг
Фексофенадин	Fexofenadine	Табл. по 120 і 180 мг
Хлоропірамин	Chloropyramine	Табл. по 25 мг; розчин для ін. (1 амп. – 20 мг)
Цетиризин	Cetirizine	Табл. по 10 мг

ЛЗ, що впливають на бронхіальну прохідність

Адреналін	Epinephrine	Розчин для ін. (1 мл- 1 мг)
Амброксол	Ambroxol	Табл. по 30 мг; розчин для ін. (1 мл – 7,5 мг)
Ацетилцистеїн	Acetylcysteine	Табл. по 100 мг; розчин для ін. (1 мл – 100 мг)
Еуфілін	Euphyllin	Табл. по 150 мг; розчин для в/в введення (1 мл – 24 мг)
Сальбутамол	Salbutamol	Табл. по 2, 4 і 8 мг); Доз. аерозоль для інгаляцій (1 доза – 100 мкг)
Сальметерол	Salmeterol	Доз.аерозоль для інгаляцій (1 доза – 25 мкг)
Фенотерол	Fenoterol	Табл. по 5 мг; Доз. аерозоль для інгаляцій (1 доза – 100 мкг)
Тіотропія бромід	Tiotropium bromide	Порошок для інгаляцій (1 капс.-18 мкг)
Беклометазон	Beclometasone	Доз.аерозоль для інгаляцій (1 доза – 50, 100 мкг)
Флутиказон	Fluticasone	Доз.аерозоль для інгаляцій (1 доза – 25, 50, 125 мкг)
Монтелукаст	Montelukast	Табл. по 5 і 10 мг

Антибактеріальні ЛЗ

Азитроміцин	Azithromycin	Табл. по 500 мг
Амікацин	Amicacin	Розчин для ін. (1 мл – 50, 125 і 250 мг)
Амоксицилін	Amoxicillin	Табл. по 500 мг; суха речовина для в/м ін. (1 фл. – 500 мг)
Амоксицилін/клавуланова кислота	Amoxicillin/Clavulanic acid	Табл. по 500/125 мг; Суха речовина для ін. (1 фл.-1000/200 мг)
Бензилпеніцилін	Benzylpenicillin	Суха речовина для ін. (1 фл.-1000000 ОД)

Ванкоміцин	Vancomycin	Суха речовина для ін. (1 фл.-500 мг)
Гентаміцин	Gentamicin	Розчин для ін. (1 мл- 40 мг)
Доксициклін	Doxycycline	Табл. по 100 і 200 мг; суха речовина для ін. (1 фл. – 100 мг)
Ертапенем	Ertapenem	Суха речовина для ін. (1 фл.-1000 мг)
Іміпенем	Imipenem	Суха речовина для ін. (1 фл.-500 мг)
Кларітроміцин	Clarithromycin	Табл. по 250 мг; суха речовина для ін. (1 фл. – 500 мг)
Кліндаміцин	Clindamycin	Капс. по 150 і 300 мг;розчин для ін. (1 мл – 150 мг)
Левофлоксацин	Levofloxacin	Табл. по 250 і 500 мг
Лінезолід	Linezolid	Табл. по 400 і 600 мг
Моксифлоксацин	Moxifloxacin	Табл. по 400 мг
Ріфампіцин	Rifampicin	Табл. по 150 і 30 мг
Стрептоміцин	Streptomycin	Порошок для ін. (1 фл.-1000 мг)
Ко-тримоксазол	Co-trimoxazolum	Табл. по 480 мг
Сульфасалазин	Sulfasalazin	Табл. по 500 мг
Тетрациклін	Tetracycline	Капс. по 250 мг
Флуконазол	Fluconazole	Капс. по 50 і 100 мг
Цефепім	Cefepim	Суха речовина для ін. (1 фл.-500 і 1000 мг)
Цефотаксим	Cefotaxime	Суха речовина для ін. (1 фл.-500 і 1000 мг)
Цефтріаксон	Ceftriaxone	Суха речовина для ін. (1 фл. – 250 і 500 мг)
Цефуроксим	Cefuroxim	Табл. по 250 і 500 мг; суха речовина для ін. (1 фл. – 750 і 1500 мг)
Цефтазидим	Ceftazidime	Суха речовина для ін. (1 фл.-500 і 1000 мг)

Ципрофлоксацин	Ciprofloxacin	Табл. по 500 мг; розчин для ін. (1 мл – 2 мг)
----------------	---------------	---

ЛЗ, що впливають на функції ШКТ

Атропіна сульфат	Atropine sulphate	Розчин для ін. (1 мл-1 мг)
Вісмута субцитрат	Bismuth subcitrate	Табл. по 120 мг
Домперідон	Domperidone	Табл. по 10 мг
Дротаверина гідрохлорид	Drotaverine hydrochloride	Табл. по 40 мг; розчин для ін. (1 мл – 20 мг)
Лактулоза	Lactulose	Сіроп (15 мл – 10 г)
Лоперамід	Loperamide	Табл. по 2 мг
Метоклопрамід	Metoclopramide	Табл. по 5 і 10 мг; розчин для ін. (1 мл – 5 мг)
Омепразол	Omeprazole	Капс. по 20 мг; суха речовина для ін. (1 фл. – 40 мг)
Пантопризол	Pantoprazole	Капс. по 40 мг
Рабепразол	Rabeprazole	Табл. по 10 і 20 мг
Пірензепін	Pirenzepine	Табл. по 25 і 50 мг; розчин для ін. (1 мл – 5 мг)

Протизапальні ЛЗ

Гідрокортизон	Hydrocortisone	Суспензія для ін. (1 фл.-125 мг)
Дексаметазон	Dexamethasone	Табл. по 4 мг; розчин для ін. (1 мл – 4 мг)
Преднізолон	Prednisolone	Табл. по 5 мг; розчин для ін. (1 мл – 30 мг)
Діклофенак натрію	Diclofenac sodium	Табл. по 50 і 100 мг; розчин для ін. (1 мл – 25 мг)
Мелоксикам	Meloxicam	Табл. по 7,5 і 15 мг
Німесулід	Nimesulide	Табл. по 100 мг
Ацетамінофен	Acetaminophen	Табл. по 325 і 500 мг
Целекоксиб	Celecoxib	Капс. по 100 і 200 мг
Метілпреднізолон	Methylprednisolone	Табл. по 4, 16 і 32 мг

Хлорохін	Chloroquine	Табл. по 250 мг; розчин для ін. (1 мл – 50 мг)
Сукральфат	Sucralfate	Табл. по 1000 мг
Фамотидин	Famotidine	Табл. по 20 і 40 мг; суха речовина для ін. (1 фл. – 20 мг)
Альмагель	Almagel	Суспензія для внутрішнього застосування (1 мл-100 мг)

ЛЗ, що впливають на функції гепатобіліарної системи

Адеметіонін	Ademetionine	Табл. по 400 мг; суха речовина для ін. (1 фл. – 400 мг)
Есенціальні фосфоліпіди	Essential phospholipids	Капс. по 300 мг; ампули по 5 мл
Октреотид	Octreotide	Розчин для ін. (1 мл – 50 і 100 мкг)
Панкреатин	Pancreatin	Капс. по 150 і 300 мг
Сілімарин	Silymarin	Драже по 35 мг; капс. по 70 мг
Урсодезоксихолева кислота	Ursodeoxycholic acid	Капс. по 250 мг
Холагогум	Hologogum	Капс. по 40 мг

ЛЗ, що впливають на систему коагуляції

Альтеплаза	Alteplase	Суха речовина для ін. (1 фл.- 20 і 50 мг)
Амінокапронова кислота	Aminocaproic acid	Розчин для ін. (1 мл – 50 мг)
Ацетилсаліцилова кислота	Acetylsalicylic acid	Табл. по 100 мг
Варфарин	Warfarin	Табл. по 2,5 і 3 мг
Вікасол	Vicasolum	Табл. по 15 мг; розчин для ін. (1 мл – 10 мг)
Гепарин	Heparin	Розчин для ін. (1 мл – 5000 МО)
Етамзілат	Etamsylate	Табл. по 250 мг; розчин для ін. (1 мл – 125 мг)
Еноксапарин	Enoxaparin sodium	Розчин для ін. (1 мл – 100 мг)

Рівароксабан	Rivaroxaban	Табл. по 10 мг
Стрептокіназа	Streptokinase	Суха речовина для ін. (1 фл.-100000 МО і 250000 МО)
Клопідогрел	Clopidogrel	Табл. по 75 мг

3.4 Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні. Загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

3.5. Правила оскарження оцінки

Згідного загальних положень та наказів ХНМУ

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати, не спізнюватися і не пропускати практичні заняття; регулярно готувати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; при відвідування практичних занять необхідно бути одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, зошит, ручку; виконувати всі необхідні домашні завдання і активно працювати на практичних заняттях; при необхідності звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Здобувачі можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття. Не допускаються запізнення здобувачів на практичні заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються година в годину викладачу групи або черговому викладачу. Прийом відпрацювань та консультації проводяться

щоденно з 15⁰⁰ – 17⁰⁰, по суботах згідно до «Положення про порядок відпрацювання здобувачами навчальних занять» від 07.12.2015 № 415.

Здобувачі з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Методи контролю

Організація поточного контролю. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей.

Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів: комп'ютерні тести, розв'язання ситуаційних задач, оцінка фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей груп лікарських засобів, написання рецептів лікарських засобів, згідно теми заняття. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та

«незадовільно». Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів...» або середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення розділу, становить 120 балів, максимальна кількість балів - 200 балів. До підсумкової атестації - **заліку** допускаються лише ті здобувачі, які не мають академічної заборгованості.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів. Самостійна робота здобувачів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувачів здійснюється за умови виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні. Загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

Залік включає:

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення освітнього компоненту розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю. Максимальна сума балів за освітній компонент складає 200 балів.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності (в т.ч. відповідальність за порушення академічної доброчесності). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

✓ Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

✓ Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

✓ Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

✓ Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини підтримує

нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На заняттях обговорюється інформація, що саме вважати плагіатом та, якимчином коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Клінічна фармакологія: підручник / За ред. проф. О.М. Біловола. – Вінниця: Нова книга, 2021. – 544 с.
2. Актуальні питання внутрішньої медицини (в схемах і таблицях): навчальний посібник / За загальною редакцією Біловола О.М. – Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2022. – 340 с. ISBN 978-966- 418-328-1
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : [підруч. для студ. I рівня вищої освіти: галузь знань 22 “Охорона здоров’я”, спец. 227 “Фізична терапія, ерготерапія”] / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2019. – 372 с.
4. Сучасна клінічна фармакологія та побічні реакції серцево-судинних лікарських засобів: навч. посібник / за ред. проф. О.О. Яковлевої. Вінниця, 2020. – 204с.
5. Актуальні питання кардіології : навчальний посібник / [О.М. Біловол, І.І. Князькова, Н.І. Ярема, Л.В. Радецька, І.П. Савченко, О.І. Коцюба і співавт] - 2021. - Харків: ХНМУ. - 144 с.
6. Актуальні питання гастроентерології : навчальний посібник / Біловол О.М., Вірстюк Н. Г., Двояшкіна Ю. І. ; за ред. О.М. Біловола; Харківський нац. мед. ун-т. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 176с. ISBN 978-966-382-877- 0

Допоміжна:

1. Клінічна фармакологія: навч. посіб. / М. В. Хайтович, Г. В. Зайченко, І. О. Афанасьєва та ін.; за ред. М. В. Хайтовича. – К.: ВСВ «Медицина», 2024. – 335 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE: <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5331>
2. Наукова бібліотека ХНМУ <http://libr.knmu.edu.ua/>
3. Державний реєстр лікарських засобів <http://www.drlz.com.ua/>
4. Уніфіковані протоколи ведення хворих <https://moz.gov.ua>
5. Ліки контроль <https://likicontrol.com.ua/>
6. Державний експертний центр <https://www.dec.gov.ua/>
7. Європейська асоціація клінічної фармакології та терапії (ЕАСРТ) <https://www.eacpt.eu/>
8. Робоча група з фармакотерапії Європейського товариства кардіологів <https://www.escardio.org/>.